

Vejledning til Strandvandrere i SUPRE-projektet

Projektet "Seabirds under Pressure" (SUPRE) har til formål at dokumentere omfanget af og årsagerne til ilanddrevne havfugle langs de danske kyster. I nedenstående finder du vejledning til, hvordan du gennemfører en strandvandring og registrerer dine observationer af ilanddrevne fugle til DOF og SUPRE-projektet.

Forberedelse og generelt om vandringerne

Hvornår, hvor og hvor langt?

Du kan registrere dine strandvandring spontant året rundt, og på hvilken som helst strand. Dog er det hyppigst i vinterhalvåret der driver havfugle i land. I den sidste weekend af februar koordinerer DOF derfor årligt en fælles national tælling, hvor vi gerne vil have så mange ud som muligt og dække kyststrækninger i projektområdet.

Området dækker kyststrækningerne langs Jyllands vestkyst, østkysten af Vendsyssel, Himmerland og Djursland samt nordkysten af Sjælland (se vedlagte kort).

Længde for vandringerne er så langt du har lyst, dog minimum 1 km. Der er ikke noget maksimum, men jo længere jo bedre.

Forberedelse og gennemførelse:

Det er vigtigt at du bruger DOFbasens Indtastningsapp. til din registrering af turen, da det er den eneste måde hvorpå din rute trackes og registreres. Husk at lade mobilen fuldt op inden du tager ud, da batterilevetid er kortere når tracking er aktiveret. Hvis muligt anbefaler vi at du medbringer en powerbank på turen. Når det er koldt, er det desuden en god ide at bære mobilen et varmere sted som f.eks. jakkens inderlomme.

Følg opskylslinjerne når du går langs kysten. Vær opmærksom på at opskylslinjerne også kan være længere oppe på stranden

Fokus er på havfugle, men alle døde eller forkomne fugle registreres. Til tider finder man bare vingen af fuglene. De tæller også med. De døde fugles tilstand kategoriseres i tre muligheder ("Nyligt død og intakt", "Nyligt død og delvist spist af" eller "Død, ældre rester")

For hjælp til bestemmelse af havfuglene se dokumentet "Artsliste SUPRE-til observatører". Medbring evt. en lineal for at vurdere fuglens/vingens længde.

Registrer gerne andre tilskadekomne eller døde dyr der lever i havet, som f.eks. havpattedyr, havskildpadder, hajer m.m.

Hvis I er flere der går turen sammen angives det i medobservatørfeltet i DOFbasen.

Undgå at rapportere de samme døde fugle flere gange, i tilfælde af at du går den samme rute adskillige gange. Her kan det hjælpe at markere fuglene med farve eller andet.

Rør ikke ved fuglene. Der er andre frivillige i projektet som har opgaven med at indsamle og opbevare nøglearter for videre analyse i projektet. Hvis dette er en opgave du også gerne vil hjælpe med, kan du sende en mail herom til havfugl@dof.dk

Andet:

Ved fund af nødstedte fugle kan Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral kontaktes for vejledning ved at ringe 1812. Erfaringen er dog at de fleste forkomne havfugle ikke overlever.

Ved specifik mistanke om fugleinfluenza rapporteres det til Fødevarestyrelsen via deres app.:

"FugleinfluenzaTip". Fugleinfluenza vil typisk ikke være dødsårsag for projektets nøglearter, men hvis du finder mange døde ænder, gæs, svaner eller måger samme sted kan det være tegn på fugleinfluenza. Der kan dog også være andre årsager hertil. Hvis du ser enkelte døde rovfugle eller kragefugle kan de også rapporteres til Fødevarestyrelsen.

I tilfælde af at du finder en ringmærket død fugl, rapporteres ringnummer og ringens adresse til Ringmærkningsadministrationen på Københavns Universitet: <https://fuglering.dk/>. Giv gerne projektgruppen besked efterfølgende på havfugl@dof.dk, når du har modtaget svarbrev fra Ringmærkningsadministrationen på hvor fuglen er mærket.

Vejledning til indtastning af ilanddrevne fugle i DOFbasens App.

1. Download via enten App Store (iPhone) eller Google Play (Android) på mobilen. App'en hedder "DOFbasen Indtastning".
2. Log ind med dine brugeroplysninger fra DOFbasen. Er du ikke oprettet som bruger i DOFbasen, kan du anmode om at blive det her: <https://dofbasen.dk/opretmig.php>. Bemærk dog, at der kan gå op til en uge, før din oprettelse er gennemført.
3. Start tælling ved at trykke "Ny tur".
4. Vælg lokalitet, dato og metoden "Ilanddrevne døde fugle langs kyst" – med denne metodeangivelse kommer der automatisk et hak i feltet "GPS-tracking". Korrekt angivelse af metode er nødvendig for at dine observationer registreres i projektet.
5. Tryk "Gem tur" og turen er nu oprettet.
6. Der vil nu være et GPS-panel med en grøn startknap, klik herpå for at starte tracking.
7. Når tracking er startet, kan man se at der kører et stopur og der blinker en rød optageknap. På kort-knappen til højre vil man se sin tracking rute live.
8. Undervejs indtaster man nu sine observationer af ilanddrevne fugle:

Under fanen "**Påkrævet**" indtastes hver fugl separat med artsnavn, antal og primær adfærd. Vælg enten "Død" eller "Rastende" (hvis fuglen stadig er levende) under adfærd.

Hvis fuglen er død, skal du angive sekundær adfærd. Vælg enten "Nyligt død og intakt", "Nyligt død og delvist spist af" eller "Død, ældre rester".

Ligger fuglen levende på stranden vælges blot "rastende" uden at angive sekundær adfærd.

Under fanen "**Valgfrit**" vælges:

- Fuglens position. Tryk på ikonet "vælg på kort" og angiv fuglens position. Når du har klikket på kortet, vises der en orange fugl på positionen du har valgt. Sæt gerne radius på usikkerhed så langt ned som muligt. Den er sat til 50 m. som standard, men kan med fordel sænkes.

- Sæt kryds i de relevante felter omkring fuglens tilstand: "Olieskadet", "viklet i plastik", "syg/afkræftet" eller "viklet i fiskeredskaber"

Under fanen "**Medier**" kan du tage billede af fuglen, som tilføjes din observation

9. Tryk på Gem observation inden du fortsætter

10. Når man er færdig med turen, trykkes på den røde stopknap, hvorefter tracking stoppes og turen er afsluttet

Øvrige relevante oplysninger til App'en:

- Hvis tracking ved en fejl er stoppet inden du har færdiggjort din vandring, opretter du bare en ny tur fra det punkt du står. Du kan også vælge at afslutte og oprette ny tur, hvis du kommer til grænsen mellem to DOFbaselokaliteter, men dette er ikke et krav.
- Hvis du ikke finder nogen ilanddrevne fugle, er det vigtigt at du ikke sletter turen. Nul-observationer er vigtig information, og data på din vandring vil stadig være gemt og indgå i de efterfølgende analyser.
- Der er mulighed for at pause trackingen undervejs ved at klikke på pauseknappen, men husk i så fald at starte trackingen igen når du fortsætter.
- Indtast meget gerne observationer af døde eller tilskadekomne havpattedyr også.
- Observationer af miljøet på turen af f.eks. store mængder affald, stormflod, olie på stranden m.m. registreres under "Turnoter".
- I tilfælde af dårlig mobil-netværk kan du stadig indtaste og tracke din rute offline. Data vil blive oploadet når du får forbindelse igen og trykker på ikonet med de to pile øverst på App'ens forside. Vær dog opmærksom på at baggrundskortet ikke virker så godt offline.
- Turens start og sluttid registreres automatisk når du indtaster under metoden "Ilanddrevne døde fugle langs kyst". Det vil du kunne se hvis du efter turen opdaterer ved at trykke på ikonet med de to pile, eller åbner og lukker App'en.
- Tidspunkt for den enkelte fugl du indtaster registreres automatisk når du indtaster under metoden "Ilanddrevne døde fugle langs kyst".

Har du yderligere spørgsmål omkring registreringen eller vandringerne kan DOF's projektmedarbejdere kontaktes på havfugl@dof.dk

Du kan læse mere om SUPRE-projektet på DOFs hjemmeside:

<https://www.dof.dk/naturbeskyttelse/projekter/seabird-under-pressure-supre>

Tusind tak for at du vil hjælpe med at gøre os klogere på de faktorer der truer havets pressede fugle.

/Bedste hilsner

Projektgruppen i SUPRE

